

**Programi mësimor i lëndës
“ROLI DHE AFTËSITË
METODOLOGJIKE TË NDIHMËSIT
LIGJOR”**

**MODULI 3: PSIKOLOGJI E
KOMUNIKIMIT DHE EMOCIONET**

**Viti akademik
2026–2027**

Për Shkollën e Magjistraturës

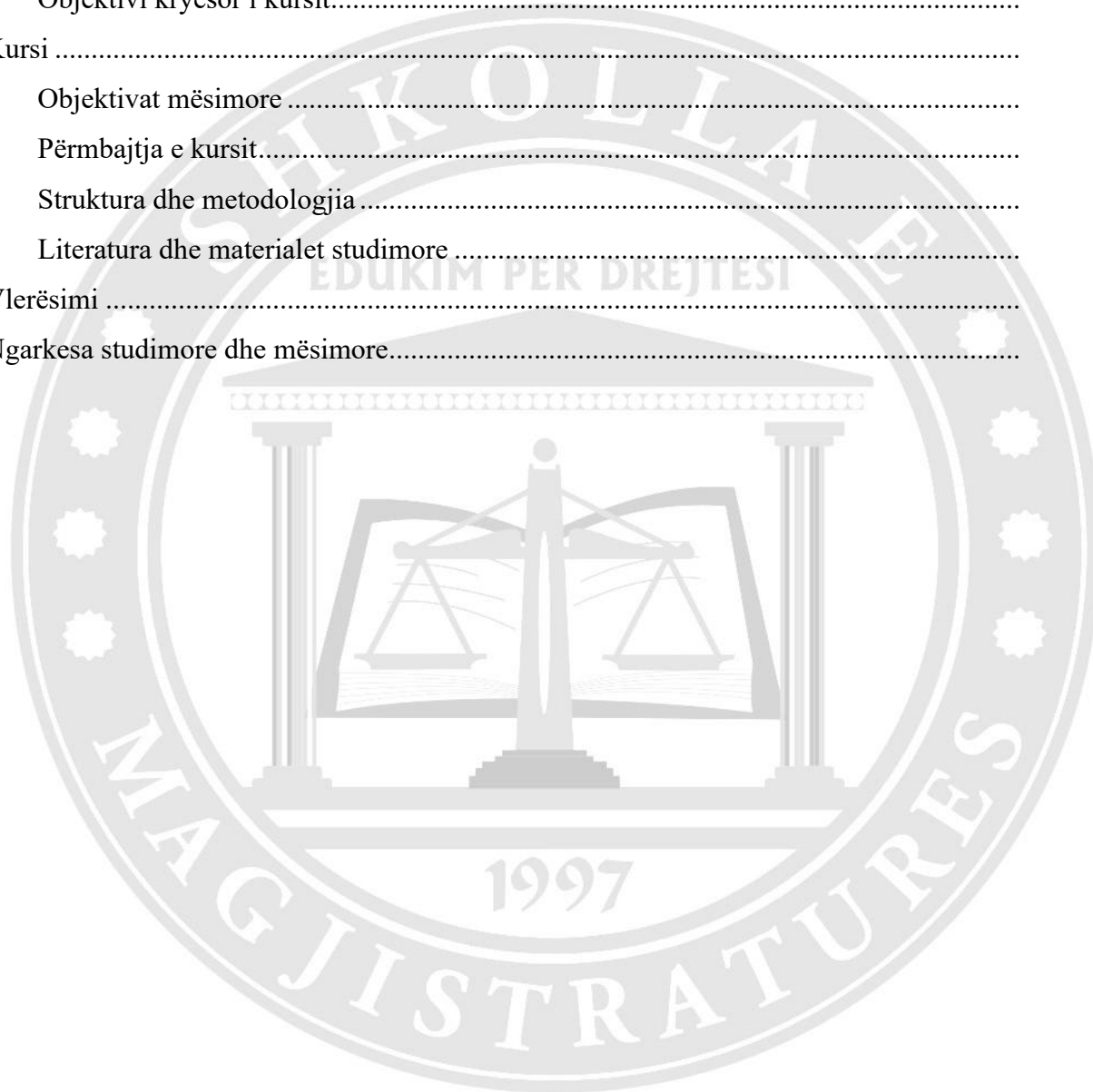
Viti akademik 2026 - 2027

(Për vitin e parë të Formimit Fillestar të kandidatëve për ndihmës ligjor)

Pedagogu titullar: Adem Tamo – ekspert, specialist i fushës

Tabela e përmbajtjes

1. Kuadri i përgjithshëm
 - 1.1. Përshkrimi i kursit
 - 1.2. Objektivi kryesor i kursit.....
2. Kursi
 - 2.1. Objektivat mësimore
 - 2.2. Përmbajtja e kursit.....
 - 2.3. Struktura dhe metodologjia
 - 2.4. Literatura dhe materialet studimore
3. Vlerësimi
4. Ngarkesa studimore dhe mësimore.....

1.1 Kuadri i Përgjithshëm

1.1.Përshkrimi i kursit

Kursi “Psikologji e komunikimit dhe e emocioneve” ofron njohjen me ndërhyrjen në procesin profesional të ndihmës ligjorëve të dukurive të komunikimit dhe të emocioneve. Ai është një kurs shumë i rëndësishëm për ndihmës ligjorët në formim për rolet që ata do të luajnë në praktikën ligjore krahas gjyqtarëve.

Kursi është i ndërtuar në tri blloqe të ndërlidhura: çështje të komunikimit, çështje të emocioneve dhe çështje të përmirësimit të shkathtësive themelore të komunikimit efektiv.

1.2.Objektivi kryesor dhe ato specifike të kursit

Objektivi kryesor

Kursi ka për objektiv kryesor të eksplorojë aplikimet e Psikologjisë së Komunikimit dhe të Emocioneve në rolet e ndihmësve ligjorë. Ky objektivi i shërben si rritjes së ndërgjegjësimit të ndihmësve ligjorë në formim, ashtu edhe pajisjes së tyre me shkathtësi praktike për t'i shndërruar ndërgjegjësimet e fituara në sjellje profesionale që përputhen me kërkesat e rolit që ata do të luajnë si ndihmës ligjorë. Realizimi i këtij objektivi mundëson shmangien e shtrembërimeve të mundshme të përmbajtjeve, si dhe arritjen e ndihmesës për administrimin e stresit që lind gjatë punës.

Objektivat specifike

Kursi i “Psikologjia e Komunikimit dhe e Emocioneve” synon të arrijë objektivat specifike si në vijim:

- 1.2.1. Kuptimi - Aftësimi në mënyrën e të kuptuarit:** Pjesëmarrësi është në gjendje të identifikojë, përshkruajë, kuptojë, shpjegojë, lidhë dhe diskutojë konceptet që lidhen me komunikimin dhe emocionet si edhe t'i zbatojë ato në praktikën e punës.
Specifikisht: çfarë vë re ndihmësi ligjor; çfarë mban mend ai; mënyrën si e interpreton një sjellje; mënyrën si ia përcjell informacionin gjyqtarit.
- 1.2.2. Analizë - Aftësimi në analizën.** Pjesëmarrësi është në gjendje të identifikojë faktet relevante të dosjeve, të hartojë përmbledhje faktuale dhe objektive, të kontrollojë ndërhyrjen e emocioneve të veta në çështjet në fjalë dhe të formojë një opinion të bazuar në të gjitha të dhënat relevante. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të: identifikojë dhe përzgjedhë detajet përkatëse për të njohur nevojat e organizimit të mesazhit të saktë dhe produktiv; evidentojë mënyrën më të mirë të transmetimit optimal të përmbajtjes së mesazhit; analizojë kuadrin emocional (e më gjerë atë psikologjik) dhe ndikimin e tij në sekuencat komunikative.
- 1.2.3. Zbatimi - Aftësimi në zbatim.** Pjesëmarrësi është në gjendje të përdorë njohuritë teorike mbi konceptet dhe në përfundim të kursit, ai është në gjendje të: interpretojë konceptet, parimet dhe rregullat e mirënjohura në situata praktike; reflektojë mbi sjelljen e vet komunikative, mbi rolin e emocioneve të ai vetë; ndërtojë respekt për gjyqtarin, faktet dhe të veçojë rëndësinë e të qenit objektiv.

1.2.4. Vlerësim/krijim. Pjesëmarrësi është në gjendje të shprehë qartë me shkrim dhe verbalisht opinionin e tij mbi përmbajtjet e dosjeve dhe marrëdhënien personale. Në përfundim të kursit, ai/ajo është në gjendje të: Të eksplorojë procesin e komunikimit dhe ndërhyrjet e emocioneve në të gjatë proceseve ligjore; Të identifikojë dhe të zotërojë elementët bazë të procesit të komunikimit në çift dhe në atë ndërpersonal; të përshtatë procesin e komunikimit me emocionet e palëve duke dëshmuar aftësi në administrimin e emocioneve dhe të komunikimit.

Objektivat e sipërpërmendura aftësojnë ndihmësligjorët në zotërimin e kompetencave si më poshtë vijon:

Kompetenca 1: Zotërimi i koncepteve të thelluara të procesit të komunikimit, të emocioneve dhe të marrëdhënieve mes tyre në rolin e ndihmësit ligjor.

Kompetenca 2: Zotërimi i aftësisë për të kapur detajet (objektive dhe subjektive) dhe kuptimin e tyre në tërësinë e një dosjeje.

Kompetenca 3: Zotërimi i aftësisë për të shkruar përmbledhje sintetike dhe të strukturuar të dosjeve në përpunim të cilat lidhen me operacionet e rolit si: marrja dhe përpunimi i çështjes, identifikimi i provave, përgatitja e materialeve dhe e akteve, kontrolli formal, organizimi i informacionit, ndjekja procedurale, mbështetja e vendimmarrjes.

Kompetenca 4: Zotërimi i aftësisë përkatëse të kuptimit të historive jetësore që përmbajnë dosjet (konflikte, humbje, dhunë, dëshmi, padrejtësi të pretenduara ose reale).

Kompetenca 5: Zotësia e identifikimit të ndikimit të mundshëm të materialit në emocionalitetin e ndihmësit ligjor: a e identifikon ai ndikimin emocional të materialit? A i dallon dot ai mungesat dhe lidhjet midis të dhënave? A mundet ai të distancohet nga emocionet e veta për të qenë sa më objektiv? A i kontrollojnë dot ai reagimet e veta emocionale që burojnë nga përmbajtjet e materialeve? A është në gjendje ai të kuptojë dhe kontrollojë empatinë, simpatinë, antipatinë dhe paragjykimet e veta për të mos ndërhyrë ato në përmbledhjet që ai harton?

Kompetenca 6: Zotësia e komunikimit efikas veçanërisht me shkrim, por edhe verbalisht (teksti është pjesa kryesore e punës së ndihmësit ligjor). Ky rol e kërkon moslejimin ndikimin në produktin e punës së vet të pjesës së vet subjektive.

2. Përmbajtja e kursit

Në vijim paraqiten në mënyrë të përmbledhur temat që do të trajtohen në kursin përkatës dhe modalitete që lidhen me ngarkesën, metodologjinë, pedagogët, etj. Duke qenë se ky program është ndërtuar për t'u shërbyer ndihmësve ligjorë, kursi i Psikologjisë së Komunikimit dhe Emocioneve do të jetë i fokusuar më tepër në aspektin e aftësimit praktik të tyre.

Modulet që do të trajtohen në kursin “Psikologjinë e komunikimit dhe emocioneve” janë si vijojnë:

MODULI PSIKOLOGJI E KOMUNIKIMIT (8 orë)

1. Leksion: (1Procesi i komunikimit), 1 orë
2. **Ushtrimi i komunikimit dyrrugësh, 1 orë**
3. Leksion: (2Komunikimi verbal). 1 orë
4. **Role play: ushtrime ndërgjegjësimi për secilin rol në proces, 1 orë**
5. **Leksion: (3Komunikimi me shkrim), 1 orë**
6. **Role play: ushtrime në identifikimin e pengesave komunikative, 1 orë**
7. **Leksion: (4Komunikimi grupal). (1Shkathtësia e dëgjimit aktiv), 1 orë**
8. **Testi 2 i COMEP (COMEP Paketë me instrumente matëse të komunikimit), 1 orë**

MODULI PSIKOLOGJIA E EMOCIONEVE (4 orë)

1. Leksion: (1Emocioni dhe teoritë vive), 1 orë
2. **Diskutim në forum, 1 orë**
3. **Leksion: (2Inteligjenca emocionale vive),**
4. **Diskutim në forum 1 orë.**

MODULI ZHVILLIMI I SHKATHTESIVE KOMUNIKATIVE (8 orë)

1. Testi 5 i COMEP (COMEP Paketë me instrumente matëse të komunikimit). Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë për dëgjim, vëmendje e ndjekje. 1 orë
2. Leksion: (4Shkathtësia e perifrazimit),
3. Ushtrime për shkathtësinë e perifrazimit
4. Leksion: (5Shkathtësia e përmbledhjes), 1 orë
5. Ushtrime për shkathtësinë e përmbledhjes, 1 orë
6. Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë së përmblylljes, 1 orë
7. Leksion dhe ushtrime: (10Shkathtësia për reagim empatik), 1 orë
8. Testi 1 i COMEP (COMEP Paketë me instrumente matëse të komunikimit). Role play: ushtrime për përmirësimin e shkathtësisë së empatisë, 1 orë

2.1.Struktura dhe metodologjia

MODULI PSIKOLOGJI E KOMUNIKIMIT

Në këtë modul paraqitet, eksplorohet dhe diskutohet mbi procesin e komunikimit; llojet e komunikimit (verbal, joverbal, ndërpersonal e grupal); identifikohen pengesat komunikative. Ky modul zhvillohet për 8 orë. Përgjatë këtij moduli zhvillohen testime mbi aftësitë dhe specifikat e komunikimit të pjesëmarrësve si edhe kryhen ushtrime për identifikimin e pengesave personale në proceset komunikative.

Metodologjia e parashikuar:

Lektrimi

Testimi

Diskutimi

Të ushtruarit (role play)

Studimi i pavarur i materialeve që rekomandohen

MODULI PSIKOLOGJI E EMOCIONEVE

Në këtë modul paraqitet, eksplorohet dhe diskutohet mbi dukurinë e emocioneve njerëzore dhe rolin e tyre gjatë angazhimit të ndihmësve juridikë në proceset profesionale dhe në funksionimin personal. Do të eksplorohet çështja e rolit të emocioneve në komunikimin ndërpersonal dhe inteligjenca emocionale. Ky modul zhvillohet për 4 orë. Përgjatë këtij moduli zhvillohen testime mbi identifikimin, administrimin emocioneve. Identifikimi i inteligjencës emocionale personale do të testohet për t'u pasur si bazë për të punuar edhe individualisht për përmirësimin e administrimit të tyre.

Metodologjia e parashikuar:

Lektrimi nga pedagogu

Testimi

Diskutimi

Të ushtruarit (role play)

Studimi i pavarur i materialeve që rekomandohen

MODULI ZHVILLIMI I SHKATHTESIVE KOMUNIKATIVE

Ky modul do të ekspozojë kuptimin dhe kushtet e përdorimit të një numri shkathtësish komunikative. Ai është parashikuar të jetë kryesisht aplikativ: pjesëmarrësit do të organizohen për të punuar për zhvillimin dhe përmirësimin e shkathtësive komunikative të: të pyeturit, dëgjimit aktiv, perifrazimit, vëzhgimit, rikornizimit, reagimit empatik. Ky modul integron aftësitë komunikative me aftësitë për administrimin e emocioneve. Kjo realizohet përmes punës sipas listës së shkathtësive të mësipërme. Ky modul realizohet për 12 orë.

Metodologjia e parashikuar:

Lektrimi nga pedagogu

Të ushtruarit (role play)

Diskutimi në grup

Studimi i pavarur i materialeve që rekomandohen

2.2.Literatura

1. [EBOOK: Maps Of Emotions Book PDF EPUB TUEBL MOBI \(ebook-full.com\)](http://ebook-full.com)
2. [Handbook of communication and emotion : research, theory, applications, and contexts : Free Download, Borrow, and Streaming : Internet Archive](http://www.archive.org/details/handbookofcommunicationandemotionresearchtheoryapplicationsandcontexts)
3. [Psychology of Human Emotion: An Open Access Textbook – Simple Book Publishing \(unizin.org\)](http://unizin.org)
4. Trenholm Sarah, “Human communication theory”, © by Prentice-Hall, USA
5. Tamo, A., Zahaj, S., “Këshillimi psikologjik: procesi dhe shkathtësitë”, Tiranë, 2018.
6. Handout1 për vetëvlerësim,
7. Handout2 Psikologjia e komunikimit verbal

Lista orientuese për përcaktimin e detyrës së pavarur¹

1. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.07.011>
2. <https://doi.org/10.1177/1754073920921467>
3. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199541119.013.0033>
4. <https://doi.org/10.1177/0956797612444903>
5. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199541119.013.0036>
6. <https://doi.org/10.1037/F0012-1649.42.6.1000>
7. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2009.02432.x>
8. <https://doi.org/10.1177/0956797619838763>
9. <https://doi.org/10.1177/0963721414550708>
10. <https://doi.org/10.1177/0956797612443830>
11. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2008.02174.x>
12. <https://doi.org/10.1037/1528-3542.6.1.125>
13. <https://doi.org/10.1177/1754073914534480>
14. <https://doi.org/10.1037/a0025762>
15. <https://doi.org/10.1007/BF01954572>

4.3.Vlerësimi

Vlerësimi i kursit të “Psikologjisë së Komunikimit dhe Emocioneve” bëhet në dy forma:

Vlerësimi i vazhdueshëm

- Pjesëmarrja në mësim
- Aktivizimi në diskutime

Vlerësimi përfundimtar

Ky do të bëhet me formulën *kalon-nuk kalon* dhe do të mbështetet në të dhënat e frekuentimit, të angazhimit në aktivitetet ushtruese në auditor, në cilësinë e detyrave që do të realizohen bazuar në modulën më shërbyes për rolin e ndihmësit ligjor. Këto detyra do të dorëzohen për studim nga pedagogu ose do të prezantohen në auditor, në cilësinë e detyrës² e cila dhe realizohet dhe dorëzohet në fund të semestrit. Studenti klasifikohet “*kalon*” nëse përmbush angazhimet dhe detyrimet e këtij programi dhe “*nuk kalon*” nëse nuk i përmbush ato. Për nevoja operacionale dhe motivacionale përmbushja e tyre mund të vlerësohet sipas një sistemi që mund të dakordësohet.

¹ Kjo listë eventualisht mund edhe të modifikohet pasi aksesimi i saj kryhet në periudha të caktuara nga administratori i DOI. Nëse ky rast ndodh, studenti ia raporton çështjen pedagogut dhe ai siguron literaturë alternative.

² Detyra personale është një studim mbi cilësinë e komunikimit me shkrim. Udhëzimi për këtë detyrë iu dërgohet studentëve elektronikisht bashkë me programin.

4. Ngarkesa studimore dhe mësimore

Në këtë seksion jepet totali i ngarkesës studimore. Avantazhi i paraqitjes së ngarkesës studimore në një seksion më vete është mundësia e koordinimit të të gjithë kurseve, për të parë ngarkesën totale studimore të kandidatëve. Normalisht, ngarkesa mësimore (pra ngarkesa e pedagogut) nuk pasqyrohet në programet mësimore. Kjo për faktin e thjeshtë se programi mësimor hartohet kryesisht për kandidatin. Ngarkesa mësimore e pedagogut është çështje administrative e institucionit.

Ngarkesa mësimore vjetore: 24 orë mësimore, (12 javë) nga të cilat, ka një raport të ekuilibruar midis dhënies së dijeve teorike dhe aftësimit praktik për zbatimin e tyre.

Ngarkesa mësimore javore për prezantime: 2 orë/javë/për grup,

Ora mësimore: 50 minuta.

Tiranë, 22.09.2026

